

2020

ΛΥΚΕΙΟ

ΑΓΙΑΣ

ΦΥΛΑΞΕΩΣ

Αισχίνης
Ισοκράτης
Ανδοκίδης
Ηρόδοτος
Πλάτωνας
Αριστοτέλης
Ξενοφώντας
Αντιφώντας
Πλούταρχος
Λυσίας
Δείναρχος
Υπερείδης
Θουκυδίδης
Δημοσθένης

ΘΕΜΑ 1^ο

Αμείλικτο δίλημμα

Μετά τη μάχη της **Αλιάρτου** 395 π.Χ. στην οποία σκοτώθηκε ο **Λύσανδρος**, το βάρος επωμίζεται ο Πausanίας ο οποίος καλείται να αποφασίσει αν θα σηκώσει τους νεκρούς Σπαρτιάτες από το πεδίο της μάχης, (ανάμεσά τους και το Λύσανδρο) πολεμώντας ή αν θα συνάψει προσωρινή ανακωχή. Οι Σπαρτιάτες θα προτιμούσαν την πρώτη λύση, ο ίδιος όμως πρέπει να σταθμίσει τα πράγματα με γνώμονα τη λογική και την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί. Πρόκειται για ένα περιστατικό του **Κορινθιακού πολέμου** το οποίο καταγράφει ο **Ξενοφώντας** στο απόσπασμα που ακολουθεί.

1. ΚΕΙΜΕΝΟ

ὁ δὲ Πausanίας συγκαλέσας πολεμάρχους καὶ πεντηκοντῆρας ἐβουλεύετο πότερον μάχην συνάπτοι ἢ ὑπόσπονδον τὸν τε Λύσανδρον ἀναιροῖτο καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ πεσόντας. λογιζόμενος δ' ὁ Πausanίας καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐν τέλει Λακεδαιμονίων ὡς Λύσανδρος τετελευτηκῶς εἶη καὶ τὸ μετ' αὐτοῦ στράτευμα ἡττημένον ἀποκεχωρήκοι, καὶ Κορίνθιοι μὲν παντάπασιν οὐκ ἠκολούθουν αὐτοῖς, οἱ δὲ παρόντες οὐ προθύμως στρατεύοιντο· ἐλογίζοντο δὲ καὶ τὸ ἵππικὸν ὡς τὸ μὲν ἀντίπαλον πολὺ, τὸ δὲ αὐτῶν ὀλίγον εἶη, τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι οἱ νεκροὶ ὑπὸ τῶν τείχει ἐκείντο, ὥστε οὐδὲ κρείττοσιν οὔσι διὰ τοὺς ἀπὸ τῶν πύργων ῥάδιον εἶη ἀνελέσθαι· διὰ οὖν πάντα ταῦτα ἔδοξεν αὐτοῖς τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀναιρεῖσθαι. οἱ μὲντοι Θηβαῖοι εἶπαν ὅτι οὐκ ἂν ὑποδοῖεν τοὺς νεκρούς, εἰ μὴ ἐφ' ὧτε ἀπιέναι ἐκ τῆς χώρας. οἱ δὲ ἄσμενοί τε ταῦτα ἤκουσαν καὶ ἀνελόμενοι τοὺς νεκρούς ἀπῆσαν ἐκ τῆς Βοιωτίας. τούτων δὲ πραχθέντων οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι ἀθύμως ἀπῆσαν, οἱ δὲ Θηβαῖοι μάλα ὑβριστικῶς, εἰ καὶ μικρὸν τις τῶν χωρίων του ἐπιβαίη, παίοντες ἐδίωκον εἰς τὰς ὁδοὺς. αὕτη μὲν δὴ οὕτως ἡ στρατιὰ τῶν Λακεδαιμονίων διελύθη. ὁ μὲντοι Πausanίας ἐπεὶ ἀφίκετο οἴκαδε, ἐκρίνετο περὶ θανάτου. κατηγορουμένου δ' αὐτοῦ καὶ ὅτι ὑστερήσειεν εἰς Ἀλιάρτον τοῦ Λυσάνδρου, συνθέμενος εἰς τὴν αὐτὴν ἡμέραν παρέσεσθαι, καὶ ὅτι ὑποσπόνδους ἄλλ' οὐ μάχῃ ἐπειρᾶτο τοὺς νεκρούς ἀναιρεῖσθαι, καὶ ὅτι τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων λαβὼν ἐν τῶ Πειραιεῖ ἀνήκε, καὶ πρὸς τούτοις οὐ παρόντος ἐν τῇ δίκῃ, θάνατος αὐτοῦ κατεγνώσθη· καὶ ἔφυγεν εἰς Τεγέαν, καὶ ἐτελεύτησε μὲντοι ἐκεῖ νόσῳ.

[Ξενοφώντας «Ελληνικά»](#) (3,5,22,4 – 3,5,25,9)

2. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ὁ πεντηκοτῆρ - οτῆρος = διοικητής μονάδας 50 ανδρών

οἱ ἐν τέλει = οἱ ἄρχοντες, οἱ ἔχοντες τὴν ἐξουσία

παντάπασιν = συνολικά, καθ' ὁλοκληρίαν

ἀναιροῦμαι τοὺς νεκρούς = σηκώνω τοὺς νεκρούς ἀπὸ τοῦ πεδίου τῆς μάχης

τὸ δὲ μέγιστον = τὸ πιο σημαντικό (προεξαγγελτικὴ παράθεση)

ἔδοξεν αὐτοῖς = φάνηκε καλὸ σ' αὐτούς, αποφάσισαν

εἰ μὴ ἐφ' ὧτε = παρὰ μόνον ὑπὸ τὸν ὄρο .

ἄσμενοι = χαρούμενοι, με χαρὰ

4. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Παυσανίας: Ονομαστική ενικού αρσενικό α' κλίσης Παυσανίας- ίου.

συγκαλέσας: Μετοχή αορίστου α' ονομαστική αρσενικού του ρήματος συγκαλέω - συγκαλώ

πολεμάρχους: Αιτιατική πληθυντικού του ουσιαστικού β' κλίσης: ο πολέμαρχος - ου

πεντηκοντήρας: Αιτιατική πληθυντικού του ουσιαστικού γ' κλίσης ο πεντηκοτήρ - ἦρος

έβουλεύετο: -----

πότερον: -----

μάχην: -----

συνάπτοι: -----

υπόσπονδον: -----

Λύσανδρον: -----

άναιροῖτο: -----

αὐτοῦ: -----

πεσόντας: -----

λογιζόμενος: -----

ἄλλοι: -----

οἱ ἐν τέλει: -----

Λακεδαιμονίων: -----

τετελευτηκῶς εἶη: -----

στράτευμα: -----

ήττημένον: -----

ἀποκεχωρήκοι: -----

Κορίνθιοι: -----

παντάπασιν: -----

ήκολούθουν: -----

αὐτοῖς: -----

παρόντες: -----

προθύμως: Θετικός βαθμός επιρρήματος. συγκ. προθυμότερον, υπερθ. προθυμότατα.

στρατεύοιντο: -----

έλογίζοντο: -----

ίππικόν: -----

άντίπαλον: -----

πολύ: -----

αὐτῶν: Γεν. πληθυν. αρσεν. γένους της αυτοπαθητικής αντωνυμίας αὐτός - ή- ό

όλίγον: -----

εἶη: -----

μέγιστον: Αιτιατική ενικού ουδετέρου υπερθετικού του επιθέτου μέγας- μεγάλη-μέγα.

νεκροί: -----

τείχει: -----

ἔκειντο: -----

ὥστε: -----

κρείττοσιν: -----

οὔσι: -----

πύργων: -----

ῥάδιον εἶη: Απρόσωπη έκφραση από το ρήμα εἶμι και το επίθετο ῥάδιος – ἰα -ιον

ἀνελέσθαι: Απαρέμφατο αορίστου β' του ρήματος ἀναιρέομαι- οὔμαι

πάντα: Αιτιατική πληθυντικού ουδετέρου του επιθέτου πᾶς πᾶσα πᾶν

ταῦτα: Αιτιατική πληθυντικού ουδετέρου της δεικτικής αντωνυμίας οὗτος αὕτη τοῦτο

ἔδοξεν: -----

νεκρούς: Αιτιατική πληθυντικού του ουσιαστικού β' κλίσης ὁ νεκρός- νεκροῦ

ὑποσπόνδους: Αιτιατική πληθ, αρσεν. γένους του επιθ. β' κλίσης εἶμι ἢ ὑπόσπονδος-ον

ἀναιρεῖσθαι: Απαρέμφατο ενεστώτα του ρήματος ἀναιρέομαι- οὔμαι

Θηβαῖοι: Ονομαστική πληθυντικού του ουσιαστικού β' κλίσης ὁ Θηβαῖος - αἰου

εἶπαν: -----

ὑποδοῖεν: Ενκτική β' αορίστου, γ' πληθυντικό του ρήματος ὑποδίδωμι

ἐφ' ᾧτε: Λεκτικό σύνολο εισαγωγής συμπερασματικής πρότασης

ἀπιέναι: -----

χώρας: -----

ἄσμενοί: -----

ἤκουσαν: -----

ἀνελόμενοι: -----

ἀπήσαν: -----

Βοιωτίας: Γενική ενικού του ουσιαστικού α' κλίσης ἡ Βοιωτία- ἰας

τούτων: Γενική πληθυντικού ουδετέρου της δεικτικής αντωνυμίας οὗτος αὕτη τοῦτο

πραχθέντων: Γενική πληθ. ουδετέρου της μετοχής παθητικού αορ. του ρήματος πράττω

Λακεδαιμόνιοι: Ονομαστική πληθ. του ουσιαστικού ὁ Λακεδαιμόνιος-ἰου

ἀθύμως: Επίρρημα θετικού βαθμού

μάλα: Επίρρημα θετικού βαθμο. μάλα / μᾶλλον / μάλιστα

ὕβριστικῶς: Επίρρημα θετικού βαθμού (ὁ ὕβριστικός ἢ ὕβριστική τὸ ὕβριστικόν)

μικρόν: Αιτιατική ενικού ουδετέρου του επιθέτου ὁ μικρός- ἄ- ὄν

τις: Ονομαστική ενικού αρσενικού γένους τις αόριστης αντωνυμίας τις, τις, τι

χωρίων: -----

του: Γενική ενικού αρσενικού γένους (β' τύπος) της αόριστης αντωνυμίας τις, τις, τι

ἐπιθαίη: -----

παίοντες: Ονομ. πληθ. αρσενικού γένους μετοχής ενεστώτα του ρήματος παῖω

ἐδίωκον: -----

ὁδοῦς: -----

αὕτη: Ονομαστική ενικού θηλυκού της δεικτικής αντωνυμίας οὗτος αὕτη τοῦτο

οὕτως: -----

στρατιά: -----

διελύθη: -----

ἐπεὶ: Χρονικός ή αιτιολογικός σύνδεσμος

ἀφίκετο: Οριστική β' αορίστου γ' ενικό του ρήματος ἀφικνεόμαι- ἀφικνοῦμαι

οἴκαδε: Τοπικό επίρρημα

ἐκρίνετο: Οριστική παρατατικού γ' ενικό του ρήματος κρίνομαι

περὶ: Κύρια πρόθεση

θανάτου: -----

κατηγορούμένου: Γενική ενικού αρσεν. μετοχής ενεστ. του ρήματος κατηγορέομαι - οὔμαι

ὑστερήσειεν: Ευκτική ἄ αορίστου γ' ενικό β' τύπος του ρήματος ὑστερέω- ὦ

Ἄλιάρτον: Αιτιατική ενικού του θηλυκού β' κλίσης ή Ἄλιάρτος- ἄρτου

Λυσάνδρου: Γενική ενικού του κυρίου ονόματος β' κλίσης ὁ Λύσανδρος - ου

συνθέμενος: Ονομ. ενικού αρσεν. γένους μετοχής β' αορίστου του ρήματος συντίθεμαι

ἡμέραν: Αιτιατική ενικού του θηλυκού α' κλίσης ή ἡμέρα- ας

παρέσεισθαι: Απαρέμφατο μέλλοντα του ρήματος πάρειμι

μάχη: Δοτική ενικού του θηλυκού α' κλίσης ή μάχη - ης

ἐπειρᾶτο: Οριστική παρατατικού, γ' ενικό του ρήματος πειράομαι- πειρῶμαι

δῆμον: Αιτιατική ενικού του αρσενικού β' κλίσης ὁ δῆμος - ου

λαβῶν: -----

Πειραιεῖ: Δοτική ενικού του ουσιαστικού γ' κλίσης ὁ Πειραιεύς- τοῦ Πειραιέως / Πειραιῶς

ἀνήκε: Οριστική αορίστου β' γ' ενικό του ρήματος ἀνίημι

τούτοις: Δοτική πληθ. αρσεν. γένους της δεικτικής αντωνυμίας οὗτος αὕτη τοῦτο

παρόντος: Γενική ενικού, αρσεν. γένους της μετοχής ενεστῶτα του ρήματος πάρειμι

δίκη: Δοτική ενικού του θηλυκού α' κλίσης ή δίκη - ης

κατεγνώσθη: Οριστική παθητικού αορίστου γ' ενικό του ρήματος καταγιγνώσκομαι

ἔφυγεν: Οριστική β' αορίστου γ' ενικό του ρήματος φεύγω.

Τεγέαν: Αιτιατική ενικού του θηλυκού της α' κλίσης ή Τεγέα -ας

ἔτελεύτησε: Οριστική α' αορίστου γ' ενικό του ρήματος τελευτάω- ὦ

νόσω: Δοτική ενικού του θηλυκού β' κλίσης ή νόσος- ου

Αρχικοί χρόνοι ρημάτων

αίρέω-ῶ, ἤρουν, αἰρήσω, εἶλον (έλ-), ἤρηκα, ἤρηκειν· **αἰρουῖμαι**, ἤρούμην, αἰρήσομαι & αἰρεθήσομαι, εἰλόμην & ἤρέθην, ἤρημαι, ἤρήμην [παθητικό του αἰρῶ είναι το **άλίσκομαι**]

ακολουθέω-ῶ, ἠκολούθουν, ἀκολουθήσω, ἠκολούθησα, ἠκολούθηκα, ἠκολουθηκειν
ἀκούω, ἠκουον, ἀκούσομαι, ἠκουσα, ἀκήκοα, ἠκηκόειν· **ἀκούομαι**, ἠκούομην, ἀκουσθήσομαι, ἠκουσάμην & ἠκούσθην, ἠκουσμαι, ἠκούσμη

ἄπτω ἠπτον ἄψω ἠψα (**συνάπτω** συνῆπτον συνάψω συνῆψα) **ἄπτομαι** ἠπτόμην ἄψομαι ἠψάμην ἦμαι ἦμην

βαίνω, ἔβαινον, βήσομαι, ἔβην, βέβηκα, ἐβεβήκειν· **βαίνομαι**, ἐβαινόμην, -, ἐβάθην, βέβαμαι, -

βάλλω, ἔβαλλον, βαλῶ, ἔβαλον, βέβληκα, ἐβεβλήκειν· **βάλλομαι**, ἐβαλλόμην, βαλοῦμαι & βληθήσομαι, ἐβαλόμην & ἐβλήθην, βέβλημαι, ἐβεβλήμην

βουλεύομαι ἐβουλευόμην βουλεύσομαι ἐβουλευσάμην βεβούλευμαι ἐβεβουλεύμην

γινώσκω, ἐγίγνωσκον, γνώσομαι, ἔγνω, ἔγνωκα, ἐγνώκειν· **γινώσκομαι**, ἐγινωσκόμην, γνωσθήσομαι, ἐγνώσθην, ἔγνωσμαι, ἐγνώσμη

δίδωμι, ἐδίδουν, δώσω, ἔδωκα, δέδωκα, ἐδεδώκειν· **δίδομαι**, ἐδιδόμην, δώσομαι & δοθήσομαι, ἐδόμην & ἐδόθην, δέδομαι, ἐδεδόμην

διώκω ἐδίωκον διώξω ἐδίωξα δεδίωχα, ἐδεδιώχην **διώκομαι** ἐδιωκόμην διωχθήσομαι ἐδιώχθην δεδίωγμαι ἐδεδιώγμην

δοκέω-ῶ, ἐδόκουν, δόξω & δοκήσω, ἔδοξα & ἐδόκησα, δεδόκηκα· **δοκοῦμαι**, ἐδοκούμην, -, ἐδόχθην & ἐδοκήθην, δέδογμαι & δεδόκημαι. Δοκεῖ, ἐδόκει, δόξει, ἔδοξε, δέδοκται, ἐδέδοκτο

εἰμί, ἦν, ἔσομαι, ἐγενόμην & ἐγενήθην, γέγονα & γεγένημαι, ἐγεγόνειν & ἐγεγενήμην

εἶμι & ἔρχομαι, ἦα & ἦειν, εἶμι, ἦλθον, ἐλήλυθα, ἐληλύθειν

εἶμι, ἶην, ἦσω, ἦκα, εἶκα, εἶκειν· **ἴεμαι**, ἴεμην, ἦσομαι & ἐθήσομαι, ἠκάμην & εἶμην & εἶθην, εἶμαι, εἶμην

ἠττάομαι- ῶμαι ἠττώμην, ἠττήσομαι ἠττηθήσομαι ἠττήθην ἠττημαι ἠττήμην

ἰκνέομαι-οῦμαι, ἰκνούμην, ἴξομαι, ἰκόμην, ἴγμαι, ἴγμην

καλέω-ῶ, ἐκάλουν, καλῶ (& καλέσω), ἐκάλεσα, κέκληκα, ἐκεκλήκειν· **καλοῦμαι**, ἐκαλούμην, καλοῦμαι (& καλέσομαι) & κληθήσομαι, ἐκαλεσάμην & ἐκλήθην, κέκλημαι, ἐκεκλήμην, κεκλήσομαι.

κατηγορέω-ῶ, κατηγορουν, κατηγορήσω, κατηγόρησα, κατηγόρηκα κατηγορήκειν
κατηγοροῦμαι κατηγορούμην κατηγορηθήσομαι κατηγορήθην κατηγόρημαι κατηγορήμην

κεῖμαι, ἐκείμην, κείσομαι

κρινω ἔκρινον κρινω ἔκρινα κέκρικα ἐκεκρικειν **κρίνομαι** ἐκρινόμην κρινοῦμαι ἐκρινάμην κέκριμαι ἐκεκρίμην

λαμβάνω, ἐλάμβανον, λήψομαι, ἔλαβον, εἶληφα, εἶληφειν· **λαμβάνομαι**, ἐλαμβάνομην, ληφθήσομαι, ἐλάβόμην & ἐλήφθην, εἶλημμαι, εἶλήμμην

λέγω, ἔλεγον, λέξω & ἐρῶ, ἔλεξα & εἶπα & εἶπον, εἶρηκα, εἰρήκειν· **λέγομαι**, ἐλεγόμην, λέξομαι & λεχθήσομαι & ῥηθήσομαι, (ἐλεξάμην &) ἐλέχθην & ἐρρήθην & εἰπόμην, εἶρημαι, εἰρήμην

λογίζομαι ἐλογιζόμην λογιόμην λογισθήσομαι ἐλογίσθην ἐλογισάμην λελόγισμαι ἐλελογίσμην.

λύω ἔλυον λύσω ἔλυσα λέλυκα ἐλελύκειν **λύομαι** ἐλύομην λύσομαι λυθήσομαι ἐλυσάμην ἐλύθην λέλυμαι ἐλελύμην

παίω ἔπαιον παίσω ἔπαισα πέπαικα **παίομαι** ἐπαιόμην παιήσομαι ἐπαισάμην ἐπαίσθην πέπαισμαι ἐπεπαίσμην

πειράω-ῶ, ἐπείρων, πειράσω, ἐπείρασα, πεπείρακα, ἐπεπειράκειν· **πειρῶμαι**, ἐπειρώμην, πειράσομαι & πειραθήσομαι, ἐπειρασάμην & ἐπειράθην, πεπείραμαι, ἐπεπειράμην

πίπτω, ἐπιπτον, πεσοῦμαι, ἔπεσον, πέπτωκα, ἐπεπτώκειν

πράττω, ἔπραττον, πράξω, ἔπραξα, πέπραχα, ἐπεπράχην· **πράττομαι**, ἐπραττόμην, πράξομαι &πραχθήσομαι, ἐπραξάμην & ἐπράχθην, πέπραγμαί, ἐπεπράγμην

τελευταῶ - ῶ, ἐτελεύτων τελευταίω ἐτελεύτησα τετελεύτηκα ἐτετελευτήκειν

τίθημι, ἐτίθην, θήσω, ἔθηκα, τέθηκα, ἐτεθήκειν· **τίθεμαι**, ἐτιθέμην, θήσομαι & τεθήσομαι, ἐθέμην & ἐτέθην, τέθημαι & κείμαι, ἐτεθήμην & ἐκείμην

ύστερέω - ῶ, υστερουν, υστερήσω, υστερήσα, υστερήκα, υστερήκειν

φεύγω, ἔφευγον, φεύξομαι & φευξοῦμαι, ἔφυγον, πέφευγα, ἐπεφεύγειν

χωρέω-ῶ, ἐχώρουν, χωρήσω, ἐχώρησα, κεχώρηκα, ἐκεχώρηκειν.

5. Χρονικές αντικαταστάσεις

συγκαλέσας: -----

ἐβουλεύετο: -----

συνάπτοι: -----

ἀναιροῖτο: -----

πεσόντας: -----

λογιζόμενος: -----

τετελευτηκῶς εἶη: -----

ἠττημένον: -----

ἀποκεχωρήκοι: -----

ἠκολούθουν: -----

παρόντες: -----

στρατεύοιντο: -----

ἐλογίζοντο: -----

εἶη: -----

ἔκειντο: -----

οὔσι: -----

ἀνελέσθαι: -----

ἔδοξεν: -----
 εἶπαν: -----
 ὑποδοῖεν: -----
 ἀπιέναι: -----
 ἤκουσαν: -----
 ἀνελόμενοι: -----
 ἀπῆσαν: -----
 πραχθέντων: -----
 ἐπιβαίη: -----
 παῖοντες: -----
 ἐδίωκον: -----
 διελύθη: -----
 ἀφίκετο: -----
 ἐκρίνετο: -----
 κατηγορουμένου: -----
 ὕστερήσειεν: -----
 συνθέμενος: -----
 παρέσεσθαι: -----
 ἐπειράτο: -----
 λαβών: -----
 ἀνήκε: -----
 παρόντος: -----
 κατεγνώσθη: -----
 ἔφυγεν: -----
 ἐτελεύτησε: -----

6. Εγκλιτικές αντικαταστάσεις

συνάπτει, ἀναιροῖτο, τετελευτηκῶς εἶη, ἀποκεχώρηκοι, εἶη.

οριστική	συνάπτει	ἀναιρεῖται	τετελεύτηκε(ν)	ἀποκεχώρηκε(ν)	ἐστί(ν)
υποτακτική					
προστακτική					
ευκτική			τετελευτηκῶς εἶη		

στρατεύοιντο:

ἤκουσαν:

ἔδοξεν:

εἶπαν:

ὑποδοῖεν, ἐπιβαίη, διελύθη, ἀφίκετο, ὑστερήσειεν.

οριστική	ὑπέδοσαν
υποτακτική	ὑποδῶσι
προστακτική	ὑποδόντων
ευκτική	ὑποδοίησαν

ἀνήκε:

κατεγνώσθη:

ἔφυγεν:

ἔτελεύτησε:

Κλίση ουσιαστικών

Ενικός αριθμός						
ονομαστική	τό	τείχος	τέλος	στράτευμα	χωρίον	ίππικόν
γενική	τοῦ	τείχους	τέλους	στρατεύματος	χωρίου	ίππικουῦ
δοτική	τῷ	τείχει	τέλει	στρατεύματι	χωρίῳ	ίππικῷ
αιτιατική	τό	τείχος	τέλος	στράτευμα	χωρίον	ίππικόν
κλητική	ῶ	τείχος	τέλος	στράτευμα	χωρίον	ίππικόν
Πληθυντικός αριθμός						
ονομαστική	τά	τείχη	τέλη	στρατεύματα	χωρία	
γενική	τῶν	τειχῶν	τελῶν	στρατευμάτων	χωρίων	
δοτική	τοῖς	τείχεσιν	τέλεσιν	στρατεύμασιν	χωρίοις	
αιτιατική	τά	τείχη	τέλη	στρατεύματα	χωρία	
κλητική	ῶ	τείχη	τέλη	στρατεύματα	χωρία	

Ενικός αριθμός						
Όνομ.	ὁ	Θηβαῖος	Κορίνθιος	Λακεδαιμόνιος	Παυσανίας	Λύσανδρος
γενική	τοῦ	Θηβαίου	Κορινθίου	Λακεδαιμονίου	Παυσανίου	Λυσάνδρου
δοτική	τῷ	Θηβαίῳ	Κορινθίῳ	Λακεδαιμονίῳ	Παυσανίᾳ	Λυσάνδρῳ
αιτιατ.	τόν	Θηβαῖον	Κορίνθιον	Λακεδαιμόνιον	Παυσανίαν	Λύσανδρον
κλητική	ῶ	Θηβαῖε	Κορίνθιε	Λακεδαιμόνιε	Παυσανία	Λύσανδρε
Πληθυντικός αριθμός				Ενικός		
Όνομ.	οἱ	Θηβαῖοι	Κορίνθιοι	Λακεδαιμόνιοι	ὁ	Πειραιεύς
γενική	τῶν	Θηβαίων	Κορινθίων	Λακεδαιμονίων	τοῦ	Πειραιέως-ῶς
δοτική	τοῖς	Θηβαίοις	Κορινθίοις	Λακεδαιμονίοις	τῷ	Πειραιεῖ
αιτιατ.	τούς	Θηβαίους	Κορινθίους	Λακεδαιμονίους	τόν	Πειραιέα- ᾱ
κλητική	ῶ	Θηβαῖοι	Κορίνθιοι	Λακεδαιμόνιοι	ῶ	Πειραιεῦ

Ενικός αριθμός							
Όνομ.	ὁ	πολέμαρχος	πύργος	θάνατος	δήμος	νεκρός	πεντηκοτήρ
γενική	τοῦ	πολεμάρχου	πύργου	θανάτου	δήμου	νεκροῦ	πεντηκοτήρος
δοτική	τῶ	πολεμάρχω	πύργω	θανάτῳ	δήμῳ	νεκρῶ	πεντηκοτήρι
αιτιατ.	τόν	πολέμαρχον	πύργον	θάνατον	δήμον	νεκρόν	πεντηκοτήρα
κλητική	ὦ	πολέμαρχε	πύργε	θάνατε	δήμε	νεκρέ	πεντηκοτήρ

Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	οἱ	πολέμαρχοι	πύργοι	θάνατοι	δήμοι	νεκροί	πεντηκοτήρες
γενική	τῶν	πολεμάρχων	πύργων	θανάτων	δήμων	νεκρῶν	πεντηκοτήρων
δοτική	τοῖς	πολεμάρχοι	πύργοις	θανάτοις	δήμοις	νεκροῖς	πεντηκοτήρσιν
αιτιατ.	τούς	πολεμάρχου	πύργους	θανάτους	δήμους	νεκρούς	πεντηκοτήρας
κλητική	ὦ	πολέμαρχοι	πύργοι	θάνατοι	δήμοι	νεκροί	πεντηκοτήρες

Ενικός αριθμός								
Όνομ.	ἡ	χώρα	ἡμέρα	στρατιά	μάχη	δίκη	νόσος	ὁδός
γενική	τῆς	χώρας	ἡμέρα	στρατιᾶ	μάχης	δίκης	νόσου	ὁδοῦ
δοτική	τῇ	χώρα	ἡμέρα	στρατιᾶ	μάχη	δίκη	νόσῳ	ὁδῶ
αιτιατ.	τήν	χώραν	ἡμέρα	στρατιά	μάχην	δίκην	νόσον	ὁδόν
κλητική	ὦ	χώρα	ἡμέρα	στρατιά	μάχη	δίκη	νόσε	ὁδέ

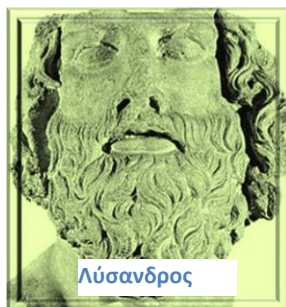
Πληθυντικός αριθμός

Όνομ.	αἱ	χωῖραι	ἡμέραι	στρατια	μάχαι	δίκαι	νόσοι	ὁδοί
γενική	τῶν	χωρῶ	ἡμερῶ	στρατιῶ	μαχῶν	δικῶν	νόσων	ὁδῶν
δοτική	ταῖς	χώραι	ἡμέραι	στρατια	μάχαις	δίκαις	νόσοις	ὁδοῖς
αιτιατ.	τάς	χώρας	ἡμέρα	στρατιά	μάχας	δίκας	νόσου	ὁδούς
κλητική	ὦ	χωῖραι	ἡμέραι	στρατια	μάχαι	δίκαι	νόσοι	ὁδοί

Ενικός αριθμός				
Όνομ.	ἡ	Βοιωτία	Ἄλιάρτος	Τεγέα
γενική	τῆς	Βοιωτίας	Ἀλιάρτου	Τεγέας
δοτική	τῇ	Βοιωτία	Ἀλιάρτῳ	Τεγέα
αιτιατ.	τήν	Βοιωτίαν	Ἀλιάρτον	Τεγέαν
κλητική	ὦ	Βοιωτία	Ἀλιάρτε	Τεγέα

Το ιερό της Αθηνάς σήμερα στο λόφο της ακρόπολης της αρχαίας Αλιφί

Λύσανδρος

Κλίση αντωνυμιών και επιθέτων

Ενικός αριθμός						
Ονομ.	οὗτος	αὕτη	τοῦτο	αὐτός	αὕτη	αὐτό
Γεν.	τούτου	ταύτης	τούτου	αὐτοῦ	αὐτῆς	αὐτοῦ
Δοτ.	τούτῳ	ταύτῃ	τούτῳ	αὐτῷ	αὐτῇ	αὐτῷ
Αιτ.	τούτον	ταύτην	τοῦτο	αὐτόν	αὐτήν	αὐτό
Κλητ.	οὗτος	αὕτη				
Πληθυντικός αριθμός						
Ονομ.	οὗτοι	αὗται	ταῦτα	αὐτοί	αὐταί	αὐτά
Γεν.	τούτων	τούτων	τούτων	αὐτῶν	αὐτῶν	αὐτῶν
Δοτ.	τούτοις	ταύταις	τούτοις	αὐτοῖς	αὐταῖς	αὐτοῖς
Αιτ.	τούτους	ταύτας	ταῦτα	αὐτούς	αὐτάς	αὐτά
Κλητ.						

Ενικός αριθμός						
Ονομ.	τις	τις	τι	πολύς	πολλή	πολύ
Γεν.	τινός / του	τινός / του	τινός / του	πολλοῦ	πολλῆς	πολλοῦ
Δοτ.	τινί / τῳ	τινί / τῳ	τινί / τῳ	πολλῷ	πολλῇ	πολλῷ
Αιτ.	τινά	τινά	τι	πολύν	πολλήν	πολύ
Κλητ.				πολύ	πολλή	πολύ
Πληθυντικός αριθμός						
Ονομ.	τινές	τινές	τινά/ ἄττα	πολλοί	πολλαί	πολλά
Γεν.	τινῶν	τινῶν	τινῶν	πολλῶν	πολλῶν	πολλῶν
Δοτ.	τισίν	τισίν	τισίν	πολλοῖς	πολλαῖς	πολλοῖς
Αιτ.	τινάς	τινάς	τινά/ἄττα	πολλούς	πολλάς	πολλά
Κλητ.				πολλοί	πολλαί	πολλά

Ενικός αριθμός						
Ονομ.	πᾶς	πᾶσα	πᾶν	μέγας	μεγάλη	μέγα
Γεν.	παντός	πάσης	παντός	μεγάλου	μεγάλης	μεγάλου
Δοτ.	παντί	πάσῃ	παντί	μεγάλῳ	μεγάλῃ	μεγάλῳ
Αιτ.	πάντα	πᾶσαν	πᾶν	μέγαν	μεγάλην	μέγα
Κλητ.	πᾶς	πᾶσα	πᾶν	μεγάλε	μεγάλη	μέγα
Πληθυντικός αριθμός						
Ονομ.	πάντες	πᾶσαι	πάντα	μεγάλοι	μεγάλαι	μεγάλα
Γεν.	πάντων	πασῶν	πάντων	μεγάλων	μεγάλων	μεγάλων
Δοτ.	πᾶσιν	πάσαις	πᾶσιν	μεγάλοις	μεγάλαις	μεγάλοις
Αιτ.	πάντας	πάσας	πάντα	μεγάλους	μεγάλας	μεγάλα
Κλητ.	πάντες	πᾶσαι	πάντα	μεγάλοι	μεγάλαι	μεγάλα

Ενικός αριθμός						
Ονομ.	ράδιος	ράδια	ράδιον	ἄσμενος	ἄσμένη	ἄσμενον
Γεν.	ράδιου	ράδιας	ράδιου	ἄσμενου	ἄσμένης	ἄσμένου
Δοτ.	ράδιῳ	ράδια	ράδιῳ	ἄσμένῳ	ἄσμένη	ἄσμένῳ
Αιτ.	ράδιον	ράδιαν	ράδιον	ἄσμενον	ἄσμένην	ἄσμενον
Κλητ.	ράδιε	ράδια	ράδιον	ἄσμενε	ἄσμένη	ἄσμενον
Πληθυντικός αριθμός						
Ονομ.	ράδιοι	ράδιαι	ράδια	ἄσμενοι	ἄσμεναι	ἄσμενα
Γεν.	ράδιων	ράδιων	ράδιων	ἄσμένων	ἄσμένων	ἄσμένων
Δοτ.	ράδιοις	ράδιαις	ράδιοις	ἄσμενοῖς	ἄσμεναις	ἄσμενοῖς
Αιτ.	ράδιους	ράδιας	ράδια	ἄσμενούς	ἄσμενας	ἄσμενα
Κλητ.	ράδιοι	ράδιαι	ράδια	ἄσμενοι	ἄσμεναι	ἄσμενα

7. Τα παραθετικά των επιθέτων

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
ὁ ῥάδιος ἢ ῥαδία τό ῥάδιον	-----	-----
ὁ μέγας ἢ μεγάλη τό μέγα	-----	-----
ὀλίγος, ὀλίγη, ὀλίγον	-----	-----
ὁ πολύς ἢ πολλή τό πολύ	ὄ ἢ πλείων τό πλέον	πλεῖστος, πλείστη, πλείστον
μικρός, μικρά, μικρόν	-----	μικρότατος-άτη-ατον
ἄσμενος ἄσμένη ἄσμενον	ὄ ἢ ἐλάττων τό ἐλάττον	-----
	-----	ἤκιστα
	-----	ἄσμενέστατος-άτη-ατον
	& ἄσμενώτερος-έρα-ερον	ἄσμενώτατος-άτη-ατον
	-----	ἄριστος ἀρίστη ἀριστον
ἀγαθός ἀγαθή ἀγαθόν	-----	κράτιστος κρατίστη κράτιστον
	ὄ ἢ βελτίων τό βέλτιον	-----
	ὄ ἢ λῶων τό λῶων	λῶστος λῶστη λῶστον
μάλα (ἐπίρρημα)	-----	-----

«Ἀρχή πάσης ἀρετῆς ἢ φρόνησις καί πέρας ἢ ἀνδρεία». Δημοσθένης

Ενικός αριθμός				
Ονομ.	ὁ, ἡ	ῥᾶων	μείων	τό ῥᾶον/ μείον
Γεν.	του̐, τῆς	ῥᾶονος	μείονος	του̐ ῥᾶονος/ μείονος
Δοτ.	τῶ, τῆ	ῥᾶονι	μείονι	τῶ ῥᾶονι/ μείονι
Αιτ.	τόν, τήν	ῥᾶονα / ῥᾶω	μείονα/ μείω	τό ῥᾶον/ μείον
Κλητ.	ὦ	ῥᾶον	μείον	ὦ ῥᾶον/ μείον
Πληθυντικός αριθμός				
Ονομ.	οἱ, αἱ	ῥᾶνες / ῥᾶους	μείνες/ μείους	τά ῥᾶονα ῥᾶω/ μείονα μείω
Γεν.	τῶν	ῥᾶόνων	μείόνων	τῶν ῥᾶόνων/ μείόνων
Δοτ.	τοῖς, ταῖς	ῥᾶοσιν	μείοσιν	τοῖς ῥᾶοσιν/ μείοσιν
Αιτ.	τούς, τάς	ῥᾶονας/ ῥᾶους	μείονας/ μείους	τά ῥᾶονα ῥᾶω/ μείονα μείω
Κλητ.	ὦ	ῥᾶνες / ῥᾶους	μείνες/ μείους	ὦ ῥᾶονα ῥᾶω/ μείονα μείω

Σχηματισμός παραθετικών (θεωρία)

ξηρός...	Ομαλά παραθετικά σε <u>-ότερος, -ότατος</u>
νέος...	Ομαλά παραθετικά σε <u>-ώτερος, -ώτατος</u>
βαρύς...	Ομαλά παραθετικά σε <u>-ύτερος, -ύτατος</u>
ἀληθής...	Ομαλά παραθετικά σε <u>-έστερος, -έστατος</u>
σώφρων...	Αναλογικά παραθετικά σε <u>-έστερος, -έστατος</u>
ἄχαρις...	Ομαλά παραθετικά σε <u>-ίστερος, -ίστατος</u>
ἄρπαξ...	Αναλογικά παραθετικά σε <u>-ίστερος, -ίστατος</u>
μέλας...	Ομαλά παραθετικά σε <u>-άντερος, -άντατος</u>
παλαιός...	Αναλογικά παραθετικά σε <u>-αίτερος, -αίτατος</u>
ἀπλοῦς...	Αναλογικά παραθετικά σε <u>-ούστερος, -ούστατος</u>
ἀγαθός...	Ανώμαλα παραθετικά σε <u>-ίων (-ων), -ιστος</u>
ἀνώτερος...	Ελλειπτικά παραθετικά

Τα **μονολεκτικά ομαλά** παραθετικά των επιθέτων σχηματίζονται κανονικά από το θέμα του θετικού βαθμού και τις παραθετικές καταλήξεις **-τερος, -τέρα, -τέρον** για τον συγκριτικό βαθμό και **-τατος, -τάτη, -τατον** για τον υπερθετικό βαθμό και κλίνονται σαν δευτερόκλιτα επίθετα.

-ότερος ἢ -ώτερος;

Η επιλογή μεταξύ **-ο-** και **-ω-** για τις καταλήξεις των παραθετικών των δευτερόκλιτων επιθέτων εξαρτάται από το εάν η παραλήγουσα του επιθέτου στο θετικό βαθμό είναι μακρά ή βραχεία. **Συγκεκριμένα:**

- ✚ Εάν η παραλήγουσα του επιθέτου είναι **μακρά** (π.χ. ξηρός), στα παραθετικά του επιθέτου χρησιμοποιείται **-ο-** (ξηρότερος, ξηρότατος).

- ✚ Εάν η παραλήγουσα του επιθέτου είναι **βραχεία** (π.χ. σοφός), στα παραθετικά του επιθέτου χρησιμοποιείται -ω- (σοφώτερος, σοφώτατος).

Ειδική περίπτωση αποτελεί η "θέσει μακρά" παραλήγουσα. Ως θέσει μακρά λογίζεται οποιαδήποτε συλλαβή -ανεξαρτήτως του φωνήεντος που περιέχει- εφόσον ακολουθείται από δύο ή περισσότερα σύμφωνα ή από διπλό σύμφωνο (π.χ. σεμνός, σεμνότερος, σεμνότατος).

Για να σχηματίσουμε τα παραθετικά ενός επιθέτου που στην παραλήγουσα του θετικού βαθμού **παρουσιάζει δίχρονο φωνήεν (α, ι, υ)**, πρέπει να γνωρίζουμε ποια δευτερόκλιτα επίθετα έχουν το φωνήεν της παραλήγουσας μακρό και ποια βραχύ.

Έχουν το δίχρονο της παραλήγουσας μακρό τα επίθετα:

- **άνιαρός, ισχυρός, ψιλός, φλύαρος, πρᾶος και λιτός**, π.χ. ανιαρότερος, ανιαρότατος.
- που είναι σύνθετα με **β' συνθετικό τα ουσιαστικά λύπη, κίνδυνος, ψυχή, θυμός, τιμή, νίκη και κῦρος**, π.χ. εὐψυχότερος, εὐψυχότατος.

Έχουν το δίχρονο της παραλήγουσας βραχύ τα επίθετα που λήγουν σε:

- ιος, -ικος, -ιμος, -ινος**, π.χ. δόκιμος, δοκιμώτερος, δοκιμώτατος.
- ακος, -αλος, -αμος, -ανος, -ατος**, π.χ. δυνατός, δυνατώτερος, δυνατώτατος.
- αρος, -υρος, -χος**, π.χ. ἥσυχος, ἥσυχώτερος, ἥσυχώτατος.

8. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Συντακτική ανάλυση

1. **ὁ δὲ Πausανίας συγκαλέσας πολεμάρχους καὶ πεντηκοντήρας ἐβουλεύετο** = Κύρια πρόταση κρίσεως. ἐβουλεύετο = Ρήμα, ὁ Πausανίας = υποκείμενο **συγκαλέσας** = χρον. μετχ. συν. στο υποκείμενο **πολεμάρχους καὶ πεντηκοντήρας** = αντ. μετοχής

2. **πότερον μάχην συνάπτει** = πλάγια ερώτηση, -----

3. **ἢ ὑπόσπονδον τόν τε Λύσανδρον ἀναιροῖτο καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ πεσόντας** = πλάγια ερώτηση, αντικείμενο στο ρ. ἐβουλεύετο. Συνδέεται διαζευτικά με την προηγ.

4. **λογιζόμενος δ' ὁ Πausανίας καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐν τέλει Λακεδαιμονίων.**

α) **ὡς Λύσανδρος τετελευτηκῶς εἶη** = -----

β) *καὶ τὸ μετ' αὐτοῦ στρατεύμα ἡττημένον ἀποκεχωρήκοι* = δευτ. ονοματική ειδική πρόταση αντικείμενο στη μτχ. συνδέεται παρατακτικά με την προηγ.

γ) *καὶ Κορίνθιοι μὲν παντάπασιν οὐκ ἠκολούθουν αὐτοῖς* = δευτ. ονοματική ειδική πρόταση αντικείμενο στη μτχ. συνδέεται παρατακτικά με την προηγ.

5. *οὐκ ἠκολούθουν*= Ρήμα **Κορίνθιοι** = υποκείμενο **αὐτοῖς** = αντικείμενο **παντάπασιν** = επιρρ. προσδ. τρόπου
 6. *οἱ δὲ παρόντες οὐ προθύμως στρατεύονται* = δευτ. ονοματική ειδική πρόταση αντικείμενο στη μτχ. συνδέεται παρατακτικά με την προηγούμενη. Βλ. (*μὲν... οἱ δὲ*) *οὐ στρατεύονται* = Ρήμα **οἱ δὲ παρόντες** = Επιθ. μτχ. υποκείμενο **προθύμως** = επιρρ. προσδ. τρόπου.
 7. *ἐλογίζοντο δὲ καὶ τὸ ἵππικόν* = κύρια πρόταση κρίσεως. *ἐλογίζοντο*= Ρήμα **οἱ παρόντες** = ενν. υποκ. **τὸ ἵππικόν**= αντικ.
 8. *ὡς τὸ μὲν ἀντίπαλον πολὺ* = δευτ. ονοματική ειδική πρόταση αντικείμενο στο ρ. *ἐλογίζοντο*. *εἶη* = ενν. Ρήμα **τὸ ἀντίπαλον**= Υποκ. **πολὺ** = κτγ.
 9. *τὸ δὲ αὐτῶν ὀλίγον εἶη* = δευτ. ονοματική ειδική πρόταση αντικείμενο στο ρ. *ἐλογίζοντο*. Συνδέεται παρατακτικά με την προηγ. *εἶη*= Ρήμα **τὸ αὐτῶν**= Υποκ. **ὀλίγον**= Κτγ.
 10. *τὸ δὲ μέγιστον* = προεξαγγελτική παράθεση *ὅτι οἱ νεκροὶ ὑπὸ τῷ τείχει ἔκειντο*= δευτ. ονοματική ειδική πρόταση. *ἔκειντο*= Ρήμα, **οἱ νεκροὶ**= Υποκ., **ὑπὸ τῷ τείχει** = εμπρ. προσδ. τόπου.
 11. *ὥστε οὐδὲ κρείττοσιν οὔσι διὰ τοὺς ἀπὸ τῶν πύργων ῥάδιον εἶη ἀνελέσθαι* = δευτ. επιρρ. συμπερασματική πρόταση. **ῥάδιον εἶη**= Ρήμα **ἀνελέσθαι**= τελ. απαρ. Υποκ. Ρήματος **οὔσι**= εναντ. μτχ. συνημμένη σε μια εννοούμενη δοτ.προσωπική. **κρείττοσιν**= Κτγ. στη δοτική προσωπική. **διὰ τοὺς ἀπὸ τῶν πύργων**= εμπρ.προσδ. αιτίας. **ἀπὸ τῶν πύργων**= εμπρ. προσδ. προέλευσης.
 12. *διὰ οὖν πάντα ταῦτα ἔδοξεν αὐτοῖς τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀναιρεῖσθαι*= κύρια πρόταση κρίσεως.
-
-

13. οἱ μέντοι Θηβαῖοι εἶπαν = κύρια πρόταση κρίσεως. εἶπαν = Ρήμα, οἱ Θηβαῖοι= Υποκ.

14. ὅτι οὐκ ἂν ὑποδοῖεν τοὺς νεκρούς = δευτ. ονοματική ειδική πρόταση, αντικείμενο στο ρ. εἶπαν. ἂν ὑποδοῖεν= Ρήμα οἱ Θηβαῖοι= ενν. Υποκ. τοὺς νεκρούς= Αντικ.

15. εἰ μὴ ἐφ' ὧτε ἀπιέναι ἐκ τῆς χώρας=

16. οἱ δὲ ἄσμενοί τε ταῦτα ἤκουσαν = κύρια πρόταση κρίσεως. ἤκουσαν = Ρήμα οἱ δὲ = Υποκ. ταῦτα= (συστ.) Αντικ. ἄσμενοί = επιρρ. κτγ. τρόπου

17. ἀνελόμενοι τοὺς νεκρούς ἀπῆσαν ἐκ τῆς Βοιωτίας= κύρια πρόταση κρίσεως. ἀπῆσαν= Ρήμα, ἀνελόμενοι= χρ. μτχ. συνν. στο ρήμα τοὺς νεκρούς= Αντικ. μτχ ἐκ τῆς Βοιωτίας= εμπρ. προσδ. τόπου.

18. τούτων δὲπραχθέντων οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι ἀθύμως ἀπῆσαν= κύρια πρόταση κρίσεως. -----

19. οἱ δὲ Θηβαῖοι μάλα ὑβριστικῶς...παίοντες ἐδίωκον εἰς τὰς ὁδοὺς= κύρια ἐδίωκον= Ρήμα οἱ Θηβαῖοι= Υποκ. παίοντες= τροπ. Μτχ ὑβριστικῶς= επιρρ. προσδ. τρόπου εἰς τὰς ὁδοὺς= εμπρ. προσδ. τόπου

20. εἰ καὶ μικρόν τις τῶν χωρίων του ἐπιβαίη=

21. αὕτη μὲν δὴ οὕτως ἡ στρατιὰ τῶν Λακεδαιμονίων διελύθη = κύρια πρόταση κρίσεως. διελύθη= Ρήμα ἡ στρατιὰ= Υποκ. αὕτη= κτγ. προσδ. στη στρατιὰ οὕτως= επιρρ. προσδ. τρόπου τῶν Λακεδαιμονίων= γεν. κτητ. στη στρατιὰ

22. ὁ μέντοι Πausανίας...ἐκρίνετο περὶ θανάτου= κύρια πρόταση κρίσεως. ἐκρίνετο= Ρήμα ὁ Πausανίας= Υποκ. περὶ θανάτου= εμπρ. προσδ. ποιότητος.

23. ἐπεὶ ἀφίκετο οἴκαδε= -----

24. κατηγορουμένου δ' αὐτοῦ...καὶ πρὸς τούτοις οὐ παρόντος ἐν τῇ δίκῃ, θάνατος αὐτοῦ κατεγνώσθη= κυρια πρόταση κρίσεως. κατεγνώσθη= Ρήμα θάνατος= Υποκ. αὐτοῦ= Αντικ. κατηγορουμένου= γεν. ἀπόλ./αιτιολ. μτχ αὐτοῦ= Υποκ. μτχ πρὸς

τούτοις= εμπρ. προσδ. προσθήκης ἐν τῇ δίκῃ= εμπρ. προσδ. τόπου παρόντος = γεν. απόλ./αιτιολ. μτχ

25. καὶ ὅτι ὑστερήσειεν εἰς Ἀλίартον τοῦ Λυσάνδρου, συνθέμενος εἰς τὴν αὐτὴν ἡμέραν παρέσεσθαι= -----

26. καὶ ὅτι ὑποσπόνδους ἀλλ' οὐ μάχη ἐπειρᾶτο τοὺς νεκροὺς ἀναιρεῖσθαι= δευτ. ονοματική ειδική πρόταση αντικείμενο στη μτχ. Συνδέεται παρατακτικά με την προηγούμενη. -----

27. καὶ ὅτι τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων λαβῶν ἐν τῷ Πειραιεῖ ἀνήκε = δευτ. ονοματική ειδική πρόταση αντικείμενο μτχ. Συνδέεται παρατακτικά με την προηγούμενη. ἀνήκε= Ρήμα λαβῶν = χρον. μτχ τὸν δῆμον= Αντικ. μτχ τῶν Ἀθηναίων= γεν. κτητ. στον δῆμον ἐν τῷ Πειραιεῖ= εμπρ. προσδ. τόπου

28. καὶ ἔφυγεν εἰς Τεγέαν = κύρια πρόταση κρίσεως. ἔφυγεν= Ρήμα εἰς Τεγέαν = εμπρ. προσδ. τόπου.

29. καὶ ἐτελεύτησε μέντοι ἐκεῖ νόσῳ = κύρια πρόταση κρίσεως. ἐτελεύτησε = Ρήμα ἐκεῖ= επιρρ. προσδ. τόπου νόσῳ= δοτ. Αιτίας

ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

1.Επιθετική ή αναφορική μετοχή

- επιθετική

Αναλύεται σε αναφορική πρόταση, που εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία ὅς, ἢ, ὅ στο γένος και τον αριθμό της μετοχής, αλλά σε ονομαστική πτώση γιατί η αντωνυμία θα λειτουργεί ως υποκείμενο στο ρήμα της αναφορικής πρότασης. Στην κύρια υποκαθιστούμε τη μετοχή με δεικτική αντωνυμία (ἐκεῖνος, οὗτος) στο γένος, αριθμό και πτώση της μετοχής.

- αναφορική

Αναλύεται σε αναφορική πρόταση, που εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία ὅς, ἢ, ὅ σε ονομαστική και στον αριθμό και το γένος του ὀρου που προσδιορίζει η αναφορική πλέον πρόταση.

Το ρήμα της αναφορικής πρότασης μπαίνει στον ίδιο χρόνο με την μετοχή όταν έχουμε εξάρτηση από αρκτικό χρόνο, ενώ μπαίνει στον επόμενο χρόνο όταν έχουμε εξάρτηση από ιστορικό χρόνο.

Παραδείγματα: Όλα τα παραδείγματα αντλήθηκαν από το λόγο του Λυσία «Υπέρ αδυνάτου»

α) ὅπως ὡς ἀλυπότατα **μεταχειριῶνται τὸ συμβεβηκὸς** πάθος

τό πάθος, **ὃ συμβέβηκε**(εξάρτηση από αρκτικό χρόνο **μεταχειριῶνται**)

β) τοὺς ἄλλους **τοὺς** ὁμοίως ἐμοὶ **διακειμένους** ἀθυμῆσαι **ποιήσητε**

τοὺς ἄλλους, οἱ ὁμοίως ἐμοὶ διέκειντο(εξάρτηση από ιστορικό χρόνο **ποιήσητε**)

2. Κατηγορηματική μετοχή

Η κατηγορηματική μετοχή αναλύεται σε δευτερεύουσα ειδική πρόταση, μόνο όταν εξαρτάται από ρήματα που σημαίνουν **αίσθηση, γνώση, μάθηση, μνήμη, δείξη, αγγελία, έλεγχο.**

ὅτι +οριστική (όταν εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου)

ὅτι + ευκτική του πλαγίου λόγου(όταν εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου).

Παραδείγματα:

α) τὴν δὲ μητέρα **πέπαυμαι τρέφων** τρίτον ἔτος τουτί

ὅτι ἐγὼ τὴν δὲ μητέρα τρέφω(εξάρτηση από αρκτικό χρόνο **πέπαυμαι**)

β) εἰ δὲ **τύχοι** τι **γενόμενον**

ὅτι τι γένοιτο(εξάρτηση από ιστορικό χρόνο **τύχοι**)

3. Επιρρηματική μετοχή

i) Τροπική μετοχή

Οι τροπικές μετοχές δεν αναλύονται.

ii) Τελική μετοχή

Αναλύεται σε τελική πρόταση με:

ἵνα + υποτακτική αορίστου (όταν εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου)

ἵνα + ευκτική του πλαγίου λόγου (όταν εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου).

Παραδείγματα:

α) ὁ μὲν γὰρ ἀμφισβητήσων ἦκει

ἵνα ὁ μὲν ἀμφισβητήσῃ(εξάρτηση από αρκτικό χρόνο ἦκει)

iii) Αιτιολογική μετοχή

- Οι μετοχές του ενεστώτα και του παρακειμένου αναλύονται σε αιτιολογική πρόταση με:
ἐπεὶ, ἐπειδὴ + οριστική του ίδιου χρόνου με τη μετοχή (όταν εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου)
ἐπεὶ, ἐπειδὴ + οριστική επόμενου χρόνου(όταν εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου).
- Η μετοχή του αορίστου αναλύεται σε αιτιολογική πρόταση με:
ἐπεὶ, ἐπειδὴ + οριστική αορίστου (ανεξάρτητα από το αν το ρήμα εξάρτησης είναι αρκτικού ή ιστορικού χρόνου).

Παραδείγματα:

α) οὐ γὰρ δήπου τὸν αὐτὸν ὑμεῖς μὲν ὡς δυνάμενον ἀφαιρήσεσθε τὸ διδόμενον

ἐπειδὴ ὁ αὐτὸς δύναται(εξάρτηση από αρκτικό χρόνο ἀφαιρήσεσθε)

β) **περιπεπτωκῶς** τοιαύτη συμφορᾶ ταύτην ἑμαυτῷ ῥαστώνην ἐξηῦρον εἰς τὰς ὁδοὺς τὰς μακροτέρας τῶν ἀναγκαίων

ἐπειδὴ ἐγὼ τοιαύτη συμφορᾶ περιπεπτώκειν(εξάρτηση από ιστορικό χρόνο ἐξηῦρον)

iv) Χρονική μετοχή

- Οι μετοχές του ενεστώτα και του παρακειμένου αναλύονται σε χρονική πρόταση με:
ὅτε + οριστική του ίδιου χρόνου με τη μετοχή (όταν εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου)

ὄτε + οριστική επόμενου χρόνου(όταν εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου).

- Η μετοχή του αορίστου αναλύεται σε χρονική πρόταση με:
ἐπί + οριστική αορίστου(ανεξάρτητα από το αν το ρήμα εξάρτησης είναι αρκτικού ή ιστορικού χρόνου).

Παραδείγματα:

α) ἀρχὴν ἄρξας οὐδεμίαν εὐθύνας ὑπέχω νῦν αὐτῆς

ἐπί ἐγὼ οὐδεμίαν ἀρχὴν ἤρξα(ανεξάρτητα από το αν το ρήμα εξάρτησης είναι αρκτικού ή ιστορικού χρόνου)

β) πρεσβύτερον καὶ ἀσθενέστερον γιγνόμενον ἀφέλησθε

ὄτε ἐγὼ πρεσβύτερος καὶ ἀσθενέστερος ἐγιγνόμην(εξάρτηση από ιστορικό χρόνο ἀφέλησθε)

γ) Ἐναντιωματική μετοχή

- Οι μετοχές του ενεστώτα και του παρακειμένου αναλύονται σε εναντιωματική πρόταση με:
εἰ καὶ + οριστική του ίδιου χρόνου με τη μετοχή (όταν εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου)
εἰ καὶ + οριστική επόμενου χρόνου(όταν εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου).
- Η μετοχή του αορίστου αναλύεται σε εναντιωματική πρόταση με:
εἰ καὶ + οριστική αορίστου(ανεξάρτητα από το αν το ρήμα εξάρτησης είναι αρκτικού ή ιστορικού χρόνου).

Παραδείγματα:

α) ὅτι τοιαύτη κεχρημένος συμφορᾶ τούτου βελτίων εἰμι πολίτης

εἰ καὶ ἐγὼ τοιαύτη συμφορᾶ κέχρημαι(εξάρτηση από αρκτικό χρόνο εἰμι)

β) μηδὲν ἡμαρτηκῶς ὁμοίων ὑμῶν τύχοιμι τοῖς πολλὰ ἡδικηκόσιν

εἰ καὶ ἐγὼ μηδὲν ἡμαρτήκειν (εξάρτηση ἀπὸ ἱστορικό χρόνο τύχοιμι)

vi) Υποθετική μετοχή

Αναλύεται σε υποθετική πρόταση ανάλογα με τον λανθάνοντα υποθετικό λόγο που σχηματίζει με το ρήμα της πρότασης. Την μορφή της δηλαδή καθορίζει η απόδοση.

Παραδείγματα:

α) ἐγὼ δὲ τούτων ὑμῖν **τυχῶν** ἔξω τὴν χάριν

Ἐάν ἐγὼ δὲ τούτων ὑμῖν τύχω, ἔξω τὴν χάριν(υποθετικός λόγος του προσδοκωμένου)

9. Ασκήσεις

Στα παρακάτω παραδείγματα να αναγνωρίσετε το είδος της μετοχής και στη συνέχεια να την αναλύσετε στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση

1. Ὁ φεύγων πόνους φεύγει τιμᾶς.
2. Ἐπορεύθησαν εἰς Ἀπολλωνίαν, Κορινθίων ἀποικίαν οὖσαν.
3. Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐπέθηκαν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ.
4. Δίκαια δράσας τοὺς θεοὺς συμμάχους ἔξεις.
5. Οἱ πολέμιοι καὶ πολλαπλάσιοι ὄντες οὐκ ἐθέλουσιν μᾶχεσθαι.
6. Οἱ κύκνοι ἄτε του Ἀπόλλωνος ὄντες μαντικοὶ εἰσιν.
7. Καλλικρατίδας παρεσκευάζετο ὡς ἀπαντησόμενος τοῖς πολεμίοις.
8. Ἦσυχίαν ἦγον ὥσπερ ἐν ἀσφαλείᾳ ὄντες.
9. Οἱ παῖδες εἰς τὰ διδασκαλεῖα ἔρχονται γράμματα μαθησόμενοι.
10. Οἱ τιθέμενοι τοὺς νόμους εἰσιν οἱ ἀσθενεῖς ἄνθρωποι.
11. Τοῖς πρεσβυτέροις ἐξαμαρτάνουσιν πάντες ἐπιτιμῶσιν.
12. Μετὰ ταῦτα συγκαλέσας τοὺς στρατιώτας καὶ τοὺς λοχαγούς ἔλεξεν τάδε.
13. Τὸ δίκαιον ἔχοντες σύμμαχον ἐνίκων μαχόμενοι.
14. Παρανομοῦσιν Λακεδαιμόνιοι οὐ διδόντες σοι χρυσίον.
15. ἄτε δὴ οὖν οὐ πάνυ σοφός ὢν ὁ Ἐπιμηθεύς ἔλαθεν αὐτόν καταναλώσας τὰς δυνάμεις εἰς τὰ ἄλλα.

16. Μάλα χαλεπῶς ἐπορεύοντο οἱ Λακεδαιμόνιοι οἷα δὴ ἐν νυκτί καί ἐν φόβῳ ἀπιόντες .
17. Ἐπλεον ἐπὶ τὴν Ἐπίδαμον Κερκυραίοις πολεμήσοντες .
18. Ζεὺς οὖν δείσας περὶ τῷ γένει ἡμῶν μὴ ἀπόλοιτο πᾶν , Ἐρμῆν πέμπει ἄγοντα εἰς ἀνθρώπους αἰδῶ τε καὶ δίκην.
19. Ταῦτα ἔχων ἅπαντα ἔχω.
20. Κακοῖς ὁμιλῶν καὶ αὐτὸς ἐκβήσει κακός.
21. Κακοὺς εὖ ποιῶν ὅμοια πείσει τοῖς τάς ἀλλοτρίας κύνας σιτίζουσιν.
22. Ἰκανά μοι εἰρησθαι νομίζω , καίτοι πολλά γε παραλιπῶν.
23. Ἐρχεται τό ἀληθές εἰς φῶς οὐ ζητούμενον.
24. Τό πλῆθος ἄμετρον ὀρῶντες, ὅμως ἐτολμήσατε σὺν τῷ πατρίῳ φρονήματι ἰέναι ἐπ' αὐτούς.
25. Βροντῆς γενομένης σκηπτὸς ἔπεσεν εἰς τὴν πατρῶαν οἰκίαν.
26. Τούτων λεχθέντων ἐδίδοσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς συμμάχοις λόγον.
27. Ῥᾶον ἔλαθον εἰσελθόντες φυλακῆς οὐ προκαθεστηκυίας.
28. Σιγᾶς ἀποκρίνασθαι δέον.

Παράλληλο – συμπληρωματικό κείμενο

ἔδεισεν οὖν ὁ Πausανίας διπλοῦ στρατιωτικοῦ πολεμίων ἀνδρῶν μεταξὺ ἀποληφθῆναι, καὶ οὕτω σπονδὰς τε πρὸς τοὺς Θηβαίους ἐποιήσατο καὶ τοὺς ὑπὸ τῷ Ἀλιαρτίῳ τείχει πεσόντας ἀνείλετο. τοῦτο Λακεδαιμονίοις μὲν ἐγένετο οὐ κατὰ γνώμην, ἐγὼ δὲ ἐπαινῶ τῶνδε ἕνεκα τὸ βούλευμα· ἅτε γὰρ εὖ εἰδὼς ὁ Πausανίας ὡς τὰ σφάλματα ἀεὶ Λακεδαιμονίοις γίνονται ἐν μέσῳ πολεμίων ἀποληφθεῖσι, τό τε ἐν Θερμοπύλαις καὶ ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ νήσῳ δεῖμα ἐποιήσατο μὴ σφισι καὶ αὐτὸς τρίτου γένηται κακοῦ πρόφασις. τότε δὲ ἐν αἰτία ποιουμένων τῶν πολιτῶν τὴν βραδυτῆτα αὐτοῦ τὴν ἐς Βοιωτίαν οὐχ ὑπέμεινεν ἐσελθεῖν ἐς δικαστήριον, Τεγεᾶται δὲ αὐτὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἰκέτην ἐδέξαντο τῆς Ἀλέας. ἦν δὲ ἄρα τὸ ἱερόν τοῦτο ἐκ παλαιοῦ Πελοποννησίοις πᾶσιν αἰδέσιμον καὶ τοῖς αὐτόθι ἰκετεύουσιν ἀσφάλειαν μάλιστα παρείχετο·

Πausανία « Περὶ ἡγήσις Ἑλλάδος» (3,5,5,1 - 3,5,6,6)

Φοβήθηκε, λοιπόν, ο Πausανίας μήπως εγκλωβιστεί ανάμεσα σε δυο εχθρικά στρατεύματα και έτσι έκανε σπονδές με τους Θηβαίους και πήρε τους νεκρούς από το τείχος της Αλιάρτου. Αυτό βέβαια, δεν έγινε με τη συγκατάθεση των Λακεδαιμονίων, όπως εγώ επικροτώ αυτή την απόφαση. Επειδή ο Πausανίας γνώριζε καλά ότι οι πανωλεθρίες συμβαίνουν στους Σπαρτιάτες πάντοτε όταν εγκλωβιστούν ανάμεσα στους εχθρούς, μετά τις Θερμοπύλες και τη νήσο Σφακτηρία, φοβήθηκε μην κι ο ίδιος γίνει αφορμή για να τριτώσει το κακό για τους Σπαρτιάτες. Τότε, λοιπόν, κι ενώ οι πολίτες τον κατηγορούσαν για τη νωθρότητα που επέδειξε στη Βοιωτία, ο ίδιος δεν έμεινε για να δικαστεί κι οι Τεγεάτες τον δέχθηκαν ικέτη στο ναό της Αθηνάς της Αλέας. Αυτό ήταν ένα ιερό πολύ παλιό σεβαστό από όλους τους Πελοποννησίους και παρείχε πολύ μεγάλη ασφάλεια σε όσους κατεύφευγαν ικέτες σ' αυτό.

Συντακτική ανάλυση

1. **ἔδεισεν οὖν ὁ Πausανίας διπλοῦ στρατιωτικοῦ πολεμίων ἀνδρῶν μεταξὺ ἀποληφθῆναι**= κύρια πρόταση κρίσεως **ἔδεισεν**= ρήμα **ὁ Πausανίας**= υποκ. **ἀποληφθῆναι** = ειδ. απαρ. αντικ **μεταξὺ στρατιωτικοῦ** = εμπρ. τόπου, **διπλοῦ**= επιθ προσδ. **στο στρατιωτικοῦ ἀνδρῶν**= γενική του περιεχομένου στο στρατιωτικοῦ **πολεμίων**= επιθ. προσδ. στο ἀνδρῶν
2. **καὶ οὕτω σπονδάς τε πρὸς τοὺς Θηβαίους ἐποίησατο καὶ τοὺς ὑπὸ τῷ Ἀλιαρτίων τείχει πεσόντας ἀνείλετο.** = 2 κύριες προτάσεις κρίσεως. **ἐποίησατο, ἀνείλετο** = ρήματα, **ὁ Πausανίας**= ενν. υποκ, **σπονδάς**= αντικ του ἐποίησατο, **οὕτω** = επιρ. προσδ. τρόπου, **πρὸς τοὺς Θηβαίους**= εμπρ. της επικοινωνίας, **τοὺς πεσόντας**= επιθ. μετοχή, αντικ στο ἀνείλετο. **ὑπὸ τῷ τείχει**= εμπρ. τόπου **τῷ Ἀλιαρτίων**= επιθ. προσδ.
3. **τοῦτο μὲν ἐγένετο** = κύρια πρόταση κρίσεως. **οὐ ἐγένετο**= ρήμα **τοῦτο**= υποκ **κατὰ γνώμην**= εμπρ. συμφωνίας, **Λακεδαιμονίοις**= δοτική προσ. κτητική ή της αναφοράς.
4. **ἐγὼ δὲ ἐπαινῶ τῶνδε ἔνεκα τὸ βούλευμα**= κύρια πρόταση κρίσεως = κύρια πρόταση κρίσεως ·
5. **ἄτε γὰρ εὖ εἰδῶς ὁ Πausανίας τό τε ἐν Θερμοπύλαις καὶ ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ νήσῳ δεῖμα ἐποίησατο** = κύρια πρόταση κρίσεως, **ἐποίησατο**= ρήμα, **ὁ Πausανίας**= υποκ. **τό**

τε ἐν Θερμοπύλαις καὶ ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ= αντικείμενα νήσῳ= παράθεση δεῖμα= αντικ. εἰδῶς = αιτιολογική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο. εὖ= επιρ. τρόπου

6. ὡς τὰ σφάλματα ἀεὶ Λακεδαιμονίοις γίνονται ἐν μέσῳ πολεμίων ἀποληφθεῖσι= δευτερεύουσα ειδική πρόταση αντικείμενο της μετοχής εἰδῶς. γίνονται= ρήμα τὰ σφάλματα= υποκ. ἀεὶ= επιρ. χρόνου Λακεδαιμονίοις= δοτ. προσωπ. αντιχ. ἀποληφθεῖσι= χρον. μετχ συνημ στη δοτ. πρ. ἐν μέσῳ πολεμίων= εμπρόθ. τόπου.

7. μὴ σφισι καὶ αὐτὸς τρίτου γένηται κακοῦ πρόφασις= δευτερεύουσα ενδοιαστική πρόταση ὡς αντικείμενο της περιφράσης δεῖμα ἐποίησατο γένηται= ρήμα αὐτὸς= υποκ. πρόφασις = κατηγ. κακοῦ= γεν υποκ. στοπρόφασις τρίτου= επιθ. προσδ. στο κακοῦ σφισι= δοτ. προσωπ. αντιχαριστική.

8. τότε δὲ ἐν αἰτία ποιουμένων τῶν πολιτῶν τὴν βραδυτῆτα αὐτοῦ τὴν ἐς Βοιωτίαν οὐχ ὑπέμεινεν ἐσελθεῖν ἐς δικαστήριον= κύρια πρόταση κρίσεως. οὐχ ὑπέμεινεν= ρήμα ἐσελθεῖν = τελ. απαρ. αντικ. ἐς δικαστήριον= εμπρ. προσδ. κατάστασης. ποιουμένων= γεν. απόλυτη χρονικο- αιτιολογική μετοχή τῶν πολιτῶν= υποκ. της μετοχής δὲ ἐν αἰτία= εμπρ. προσδ. κατάστασης τότε= επιρ. προσδ. χρόνου τὴν βραδυτῆτα= αντικ. της περιφράσης ἐν αἰτία ποιουμένων αὐτοῦ= γενική υποκειμενική στο βραδυτῆτα τὴν ἐς Βοιωτίαν= επιθ. προσδ. στο βραδυτῆτα

9. Τεγεᾶται δὲ αὐτὸν τῆς Ἀθηναῶς ἰκέτην ἐδέξαντο τῆς Ἀλέας= κύρια πρόταση κρίσεως. ἐδέξαντο= ρήμα Τεγεᾶται= υποκ. αὐτὸν= αντικ. ἰκέτην= επιρ. κατηγ. τρόπου τῆς = γενική αντικ. στο ἰκέτην τῆς Ἀλέας= επιθ. προσδ. στο Ἀθηναῶς

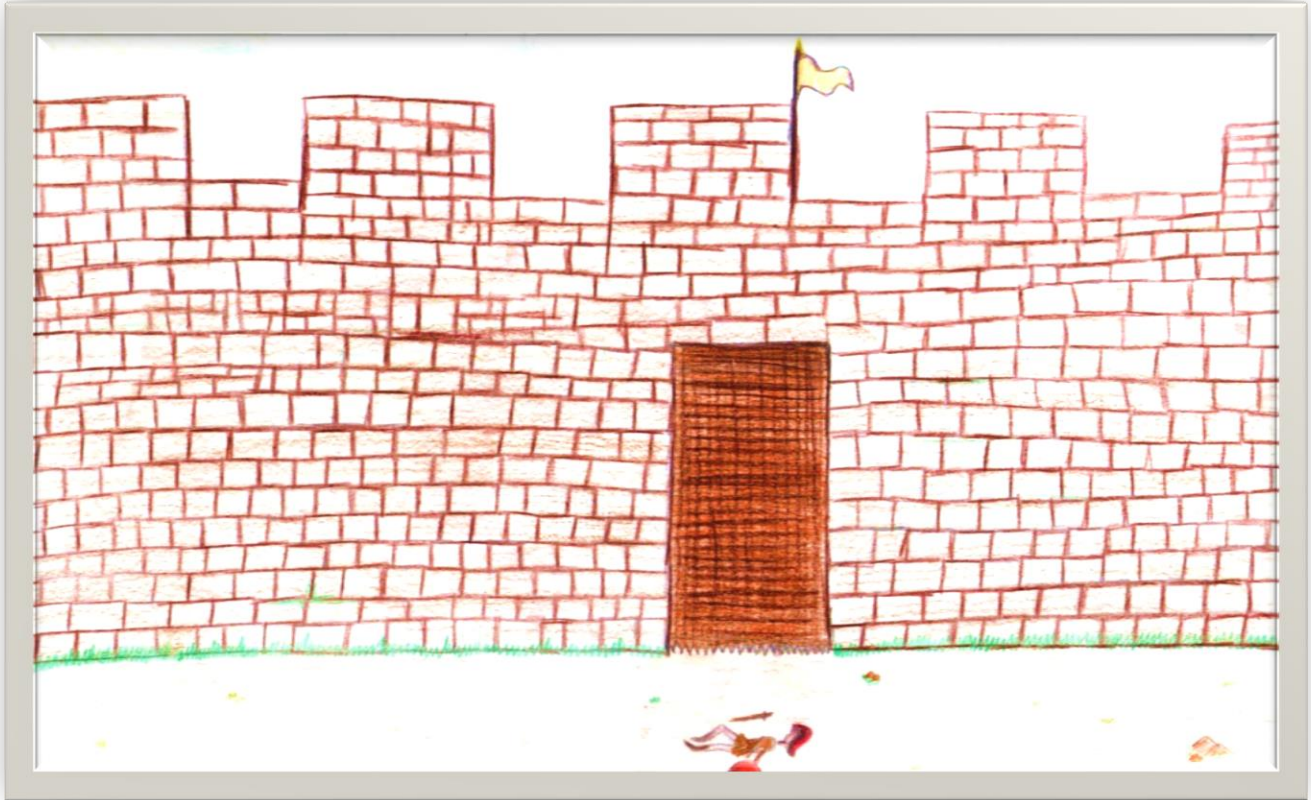
10. ἦν δὲ ἄρα τὸ ἱερὸν τοῦτο ἐκ παλαιοῦ Πελοποννησίοις πᾶσιν αἰδέσιμον= κύρια πρόταση κρίσεως ἦν = ρήμα τὸ ἱερὸν= υποκ. τοῦτο= επιθ. προσδ. στο ἱερὸν αἰδέσιμον= κατηγ. Πελοποννησίοις= δοτ. ηθική πᾶσιν= κατηγ. προσδ. στο Πελοποννησίοις ἐκ παλαιοῦ= εμπρ. προσδ. χρόνου

11. καὶ τοῖς αὐτόθι ἰκετεύουσιν ἀσφάλειαν μάλιστα παρείχετο= κύρια πρόταση κρίσεως · παρείχετο= ρήμα ἀσφάλειαν= αντικ. μάλιστα= επιρ. προσδ. του ποσού. τοῖς ἰκετεύουσιν= ἔμμεσο αντικ. επιθ. μετοχή. αὐτόθι= επιρ. προσδ. τόπου.

10. Ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στα δυο κείμενα.

Ψηφιακή διασύνδεση κειμένου

ὁ δὲ Πausανίας συγκαλέσας πολεμάρχους καὶ πεντηκοντῆρας ἐβουλεύετο πότερον μάχην συνάπτοι ἢ ὑπόσπονδον τὸν τε Λύσανδρον ἀναιροῖτο καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ πεσόντας. λογιζόμενος δ' ὁ Πausανίας καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐν τέλει Λακεδαιμονίων ὡς Λύσανδρος τετελευτηκῶς εἶη καὶ τὸ μετ' αὐτοῦ στράτευμα ἡττημένον ἀποκεχωρήκοι, καὶ Κορίνθιοι μὲν παντάπασιν οὐκ ἠκολούθουν αὐτοῖς, οἱ δὲ παρόντες οὐ προθύμως στρατεύοιντο· ἐλογίζοντο δὲ καὶ τὸ ἵππικὸν ὡς τὸ μὲν ἀντίπαλον πολὺ, τὸ δὲ αὐτῶν ὀλίγον εἶη, τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι οἱ νεκροὶ ὑπὸ τῷ τείχει ἔκειντο, ὥστε οὐδὲ κρείττοσιν οὔσι διὰ τοὺς ἀπὸ τῶν πύργων ῥάδιον εἶη ἀνελέσθαι· διὰ οὖν πάντα ταῦτα ἔδοξεν αὐτοῖς τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀναιρεῖσθαι. οἱ μὲντοι Θηβαῖοι εἶπαν ὅτι οὐκ ἂν ὑποδοῖεν τοὺς νεκρούς, εἰ μὴ ἐφ' ᾧτε ἀπιέναι ἐκ τῆς χώρας. οἱ δὲ ἄσμενοί τε ταῦτα ἤκουσαν καὶ ἀνελόμενοι τοὺς νεκρούς ἀπῆσαν ἐκ τῆς Βοιωτίας. τούτων δὲ πραχθέντων οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι ἀθύμως ἀπῆσαν, οἱ δὲ Θηβαῖοι μάλα ὑβριστικῶς, εἰ καὶ μικρὸν τις τῶν χωρίων του ἐπιβαίη, παίοντες ἐδίωκον εἰς τὰς ὁδοὺς. αὕτη μὲν δὴ οὕτως ἡ στρατιὰ τῶν Λακεδαιμονίων διελύθη. ὁ μὲντοι Πausανίας ἐπεὶ ἀφίκετο οἴκαδε, ἐκρίνετο περὶ θανάτου. κατηγορουμένου δ' αὐτοῦ καὶ ὅτι ὑστερήσειεν εἰς Ἀλίαρτον τοῦ Λυσάνδρου, συνθέμενος εἰς τὴν αὐτὴν ἡμέραν παρέσεσθαι, καὶ ὅτι ὑποσπόνδους ἀλλ' οὐ μάχῃ ἐπειρᾶτο τοὺς νεκρούς ἀναιρεῖσθαι, καὶ ὅτι τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων λαβὼν ἐν τῷ Πειραιεῖ ἀνῆκε, καὶ πρὸς τούτοις οὐ παρόντος ἐν τῇ δίκῃ, θάνατος αὐτοῦ κατεγνώσθη· καὶ ἔφυγεν εἰς Τεγέαν, καὶ ἐτελεύτησε μὲντοι ἐκεῖ νόσῳ.

Ο Λύσανδρος νεκρός μπροστά στο τείχος της Αλιάρτου.

